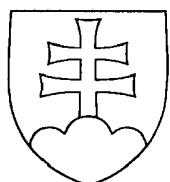

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

(19)

SK

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO
VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZVEREJNENÁ PRIHLÁŠKA
VYNÁLEZU

(21) Číslo dokumentu:

1087-97

(22) Dátum podania: 07.02.96

(13) Druh dokumentu: A3

(31) Číslo prioritnej prihlášky: 95/01489

(51) Int. Cl.⁶:

(32) Dátum priority: 09.02.95

C 07K 5/103

(33) Krajina priority: FR

A 61K 38/07

(40) Dátum zverejnenia: 10.12.97

(86) Číslo PCT: PCT/FR96/00198, 07.02.96

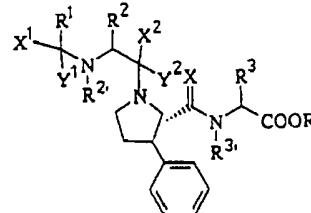
(71) Prihlasovateľ: RHONE-POULENC RORER S.A., Antony, FR;

(72) Pôvodca vynálezu: Clerc François-Frédéric, Antony, FR;

(54) Názov prihlášky vynálezu: **Inhibítory farnezyl-transferázy, spôsob ich prípravy a farmaceutické kompozície tieto inhibítory obsahujúce**

(57) Anotácia:

Inhibítory farnezyl-transferázy tvorené peptidmi všeobecného vzorca (I), kde význam substituentov je uvedený v opisnej časti, majú protirakovinové vlastnosti. Je opísaný aj spôsob prípravy týchto peptidov a farmaceutické kompozície, ktoré tieto peptidy obsahujú ako účinnú látku.

(I)

Inhibítory farnezyl-transferázy, spôsob ich prípravy a farmaceutické kompozície tieto inhibítory obsahujúce

Oblast techniky

Vynálezu sa týka inhibítov farnezyl-transferázy, spôsobu ich prípravy a farmaceutických kompozícii, ktoré tieto inhibítory obsahujú ako účinné látky.

Doterajší stav techniky

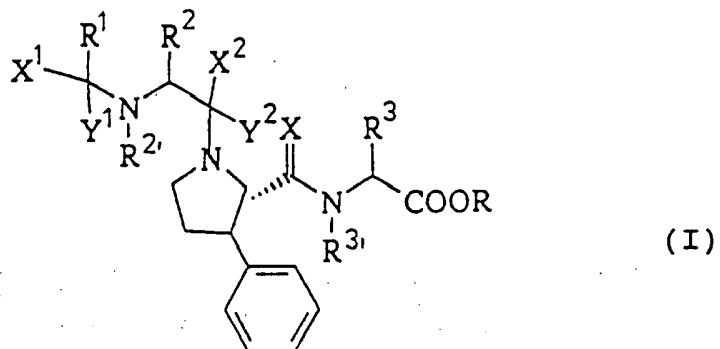
Inhibícia farnezyl-transferázy a teda aj farnezylácia proteínu Ras blokuje schopnosť mutovaného proteínu Ras transformovať normálne bunky na bunky rakovinové.

C-Terminálna sekvencia génu Ras obsahuje motív "CAAX" alebo "Cys-Aaa₁-Aaa₂-Xaa", kde Aaa znamená alifatickú aminokyselinu a Xaa znamená ľubovoľnú aminokyselinu.

Je známe, že tetrapeptidy so sekvenciou CAAX môžu inhibovať farnezyláciu proteínu Ras. V prihláške PCT WO 91/16340 a v prihláške EP 0 461 869 sú opísané inhibičné peptidy farnezyl-transferázy Cys-Aaa₁-Aaa₂-Xaa, ktorých zástupcami sú najmä Cys-Val-Leu-Ser, Cys-Val-Ile-Met a Cys-Val-Val-Met, a ktoré vykazujú inhibičnú účinnosť pri koncentráciách blízkych 10^{-6} alebo 10^{-7} M.

Podstata vynálezu

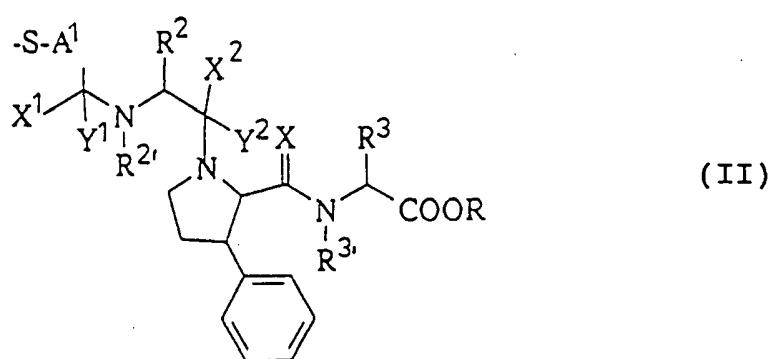
Teraz sa zistilo nové, a toto zistenie tvorí podstavu vynálezu, že peptidy všeobecného vzorca I

vykazujú inhibičnú účinnosť (IC_{50}) už pri koncentráciách asi $10^{-8} M$.

V uvedenom všeobecnom vzorci I

- R^1 znamená skupinu všeobecného vzorca $Y-S-A^1-$, v ktorom
- Y znamená atóm vodíka alebo aminokyselinový zvyšok alebo zvyšok mastnej kyseliny alebo alkylovú alebo alkoxykarbonylovú skupinu alebo skupinu R^4-S- , v ktorej
- R^4 znamená alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 6 atómov uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná fenylovou skupinou, alebo skupinu všeobecného vzorca II

v ktorom A^1 , X^1 , Y^1 , R^2 , $R^{2'}$, X^2 , Y^2 , X , R^3 , $R^{3'}$ a R majú ďalej uvedené významy, a

- A^1 znamená priamu alebo rozvetvenú alkylénovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná v polohe alfa skupiny $>C(X^1)(Y^1)$ aminoskupinou, alkylaminoskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkanoylaminoskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka alebo alkoxykarbonylaminoskupinou, ktorej alkylový zvyšok obsahuje 1 až 4 atómy uhlíka,

- X¹ a Y¹ každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R² znamená priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná cyklohexylovou skupinou,
- R^{2'} znamená atóm vodíka alebo priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 6 atómov uhlíka,
- X² a Y² každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R³ znamená priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná hydroxyskupinou, alkoxyskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, merkaptoskupinou, alkyltioskupinou, obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkylsulfinylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka alebo alkylsulfonylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, pričom platí, že keď R³ znamená alkylovú skupinu substituovanú hydroxyskupinou, potom R³ môže tvoriť s karboxylovou skupinou v polohe alfa laktón,
- R^{3'} znamená atóm vodíka alebo priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 6 atómov uhlíka,
- X znamená atóm kyslíka alebo atóm síry a
- R znamená atóm vodíka alebo alkylovú skupinu, ktorá je prípadne substituovaná alkoxyskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkyltioskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkylsulfinylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkylsulfonylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, fenylovou skupinou, fenoxykskupinou, fenyltioskupinou, fenylsulfinylovou skupinou, fenylsulfonylovou skupinou, alkylaminoskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka alebo dialkylaminoskupinou, v ktorej každý alkylový zvyšok obsahuje 1 až 4 atómy uhlíka, alebo fenylovú skupinu, ktorá je prípadne substituovaná jedným alebo niekoľkými rovnakými alebo odlišnými substituentami zvolenými z množiny zahrňujúcej atómy halogénov, alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, alkylxoskupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, alkyltioskupinu obsahujúcu 1 až 4

atómy uhlíka a alkanoylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka.

Vo všeobecnom vzorci I najmä

- R^1 znamená skupinu všeobecného vzorca $Y-S-A^1-$, v ktorej Y znamená atóm vodíka alebo lizínový zvyšok alebo zvyšok mastnej kyseliny obsahujúcej najviac 20 atómov uhlíka a A^1 znamená etylénovú alebo propylénovú skupinu, ktorá je prípadne substituovanú aminoskupinou,
- X^1 a Y^1 každý znamená atóm vodíka alebo spoločne tvoria s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>C=O$,
- R^2 znamená izopropylovú skupinu, 1-metylpropyllovú skupinu, terc.butyllovú skupinu alebo cyklohexylmethylovú skupinu,
- $R^{2'}$ znamená atóm vodíka alebo metylovú skupinu,
- X^2 a Y^2 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>C=O$,
- R^3 znamená metylovú alebo etylovú skupinu, ktorá je substituovaná hydroxyskupinou, metoxyskupinou, merkaptoskupinou, metyltioskupinou, metylsulfinylovou skupinou alebo metylsulfonylovou skupinou,
- $R^{3'}$ znamená atóm vodíka alebo metylovú skupinu,
- X znamená atóm kyslíka a
- R znamená atóm vodíka alebo alkyllovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná alkoxy-skupinou, alebo fenylovú skupinu.

Obzvlášť v uvedenom vzorci I

- R^1 znamená skupinu všeobecného vzorca $Y-S-A^1-$, v ktorom Y znamená atóm vodíka a A^1 znamená etylénovú alebo propylénovú skupinu, ktorá je prípadne substituovaná aminoskupinou,
- X^1 a Y^1 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>C=O$,
- R^2 znamená izopropylovú skupinu, 1-metylpropyllovú skupinu, terc.butyllovú skupinu alebo cyklohexylmethylovú skupinu,
- $R^{2'}$ znamená atóm vodíka,
- X^2 a Y^2 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s

atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>\text{C}=\text{O}$,
 R^3 znamená metylovú alebo etylovú skupinu, ktorá je substi-
tuovaná hydroxyskupinou, metoxyskupinou, merkaptoskupinou
alebo metyltioskupinou,
 $\text{R}^{3'}$ znamená atóm vodíka a
 R znamená atóm vodíka alebo alkyllovú skupinu obsahujúcu 1 až
4 atómy uhlíka.

Obzvlášť zaujímavými peptidmi podľa vynálezu sú peptidy
všeobecného vzorca I, v ktorom
 R^1 znamená 2-merkaptoetyllovú skupinu alebo 1 amino-2-
-merkaptoetyllovú skupinu,
 X^1 a Y^1 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s
atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>\text{C}=\text{O}$,
 R^2 znamená izopropyllovú skupinu,
 X^2 a Y^2 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s
atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>\text{C}=\text{O}$,
 $\text{R}^{2'}$ znamená atóm vodíka,
 R^3 znamená 2-metyltioetyllovú skupinu alebo 2-metylsulfinyl-
etyllovú skupinu,
 $\text{R}^{3'}$ znamená atóm vodíka a
 R znamená atóm vodíka.

Vynález sa týka tiež prípravy stereoizomérov látok
uvedených vo vzorci (I). Zvyšky aminokyselín $\text{R}^1\text{C}(\text{X}^1)(\text{Y}^1)$,
 $\text{R}^{2'}\text{CH}(\text{NR}^{2'})[\text{C}(\text{X}^2)(\text{Y}^2)]$ a $\text{R}^3\text{CH}(\text{NR}^{3'})\text{CO-OH}$ majú preferenciu
konfigurácie prírodných aminokyselín.

Vynález sa tiež týka minerálnych alebo organických solí
a esterov látok uvedených vo vzorci (I).

Podľa vynálezu tieto nové produkty všeobecného vzorca (I)
sa môžu získať v pevnej fáze s použitím syntézy 9-fluórmetoxy-
karbonylového derivátu (EMOC). V tom prípade skupiny tiolov sú
chránené skupinami tritylovými alebo acetamidometyllovými,
amínové funkcie sú chránené skupinami Boc (t-butoxykarbonylo-
vými) a funkcie kyselín sú chránené vo forme butylesterov,

alkoholové funkcie sú chránené skupinami t-butyllovými a amidové a imidazolové funkcie skupinami tritylovými.

Syntéza sa môže realizovať na živici, ktoré je uzatvorená v extrakčných striekačkách v pevnej fáze 3 cm³ z polyetylénu vysokej hustoty. Striekačky sú vybavené teflónovým filtrom a dvojcestným uzáverom z teflónu, uzatvorené sú zátkou s krídielkami z polyetylénu vysokej hustoty, určené na jedno použitie. Kývavý pohyb striekačky je zaistený rotačným zariadením pre skúmakvy na hemolýzu. Premývanie a filtrácie sú uskutočňované na extrakčnej stanici v pevnej fáze.

Syntéza sa uskutočňuje s použitím 50 µmol živice. Viazanie aminokyselín prebehne počas jednej hodiny. 250 µmol aminokyseliny sa vhodne chráni v prítomnosti 250 µmol 2-(1H-benzotriazol-1)-1,1,3,3-tetrametylurónium, hexafluorofosfát (HBTU), 250 µmol N-hydroxybenzyltriazolu a 750 µmol diizopropyletylamínu v 1,2 ml zmesi N-2-metylpyrolidón (NMP)/dimetylformamidu (1/1 obj.). Odstránenie ochrannej skupiny EMOC sa uskutočňuje tromi následnými úpravami živice počas dvakrát jednej minúty, potom počas dvadsiatich minút 2 ml piperidínu v 2% roztoku (obj./obj.) v N-2-metylpyrolidónu.

Nasledujúci príklad bližšie ilustruje vynález bez toho, aby však v akomkoľvek smere obmedzoval jeho rozsah.

Príklad uskutočnenia vynálezu

Cys-(NMe)Val-[cis-3-fenyl-DL-propyl]-Met sa môže pripraviť nasledujúcim spôsobom:

50 µmol živice Fmoc-Met-chlórtritylová živica sa podrobí nasledujúcemu postupu:

- odstránenie ochrannej skupiny FMOC
- päťkrát premývanie 2 ml NMP
- väzba FMOC-cis-3-fenyl-DL-prolinu

- päťkrát premývanie 2 ml NMP
- odstránenie ochrannej skupiny FMOC
- päťkrát premývanie 2 ml NMP
- väzba FMOC-N-metylvalínu
- päťkrát premývanie 2 ml NMP
- odstránenie ochrannej skupiny FMOC
- päťkrát premývanie 2 ml NMP
- väzba FMOC-cysteín(S-tritylu)
- päťkrát premývanie 2 ml NMP
- odstránenie ochrannej skupiny FMOC
- päťkrát premývanie 2 ml NMP.

Syntéza končí izoláciou produktov. Produkty sú izolované spracovaním živice pomocou 10 ml zmesi kyseliny trifluóroctovej-fenolu-etánditiolu-tioanizolu-vody v objemovom pomere 40:3:1:2:2 počas jednej hodiny a 30 minút. Živica sa potom oddeli filtráciou. Filtrát sa zahustí pri zníženom tlaku na rotačnej odparovačke (RC10-10 Jouan), vybavenej lopatkovou pumpou a zberačom (-90°C) počas 1,5 hodiny, pričom teplota odparovacej komory sa udržuje na 50 °C. Konečný objem koncentrátu je približne 1 ml. Produkt sa potom zráža pridaním 15 ml zmesi methyl-terc-butyléteru a petroléteru (2:1 obj.), potom sa odstredí. Usadenina sa ďalej rozpustí v 1 ml kyseliny trifluóroctovej, a opäť sa zráža prídavkom 15 ml methyl-terc-butyléteru a premytá ešte 15 ml methyl-terc-butyléteru. Produkt sa potom suší pri zníženom tlaku (3,5 kPa) a čistí sa vysokotlakovou kvapalinovou chromatografiou (HPLC) na kolóne C18 100 Å (250 x 10 mm, BioRad), eluuje gradientom acetonitrilu, obsahujúcim 0,07 % kyseliny trifluóroctovej (obj.) vo vode, obsahujúcej 0,07 kyseliny trifluóroctovej (obj.), prietokom 6 ml/min, a potom sa lyofilyzuje. Získaný produkt je charakterizovaný svojim hmotnostným spektrom.

Zavedenie ochrannej skupiny FMOC do aminokyseliny sa uskutočňuje pôsobením aminokyseliny na 9-fluorometylchloroformiát (FMOC-chlorid) v zásaditom prostredí.

cis a *trans*-fenylprolin v racemickej forme sa môžu získať v podmienkach opísaných R. Sarges et J.R. Tretter, J. Org. Chem., 39, 1710 (1974).

Živica FMOC-Met-chlórtritylová sa získa reakciou 250 µmol živice chlorotrichloridovej (Novabiochem®) s jedným mólom FMOC-Metionínu v 2 ml dichlórmetánu a 0,5 ml diizopropylethylenamínu počas 30 minút. Po pridaní 2 ml metanolu sa reakcia sleduje ešte 30 minút. Živica sa potom päťkrát premyje 4 ml dichlórmetánu a potom suší.

Inhibičná aktivita farnezylytransferázy a farnezylácia proteínu Ras je bližšie opísaná v nasledujúcom teste:

Aktivita farnezylytransferázy je určená množstvom preneseného (³H) farnezylu od (³H) farnezylypyrofosfátu (³H)FPP) na proteín p21. Štandardná reakčná zmes sa skladá, pre konečný objem 60 ml, z 50 mM Tris-HCl, 5 mM MgCL₂, 5 mM ditiotreitolu, 0,2 % oktyl-β-D-glukopyranozidu, 200 pikomól p21, 4,5 pikomól (³H)FPP (61000 dpm/pikomól).

Reakcia sa zahajuje príďavkom asi 5 ng ľudskej farnezylytransferázy čistenej z kultúry buniek THP1. Po 20 minútovej inkubácii pri 37 °C na mikrotitračnej doštičke s 96 jamkami s veľkosťou 1 ml (Titer Plate®, Beckman) sa reakcia ukončí príďavkom 0,4 ml 0,1 % SDS v metanole pri 0 °C. Zmes sa potom pridá k 0,4 ml 30% trichlórooctovej® (TCA) v metanole. Doštičky sa ponechajú jednu hodinu v mrazničke. Obsah zrazeniny sa tak zadrží na membráne zo sklenených vlákien® (Filtermat®, Pharmacia) s filtračnou jednotkou (Combi Cell Harvester®, Skarton) a vypláchne 6% kyselinou trichlórooctovou v destilovannej vode. Membrány sa sušia v mikrovlnnej rúre, potom sa nasýtia pod teplým vzduchom Meltilex® (Pharmacia). Inhibičná aktivita sa vypočíta v cpm na počítači β-Plate® (LKB). Každý pokus sa opakuje trikrát.

Jednotka aktivity je definovaná jedným pikomólom (³H)FPP, ktorý sa prenesie na p21 za 20 minút.

Percentá inhibície sa získajú porovnaním pokusov s a bez inhibítora po odčítaní slepého pokusu, IC_{50} bola nameraná pri inhibíciách získaných s 9 rôznymi koncentráciami s použitím prostriedkov známych pod obchodným označením Enzfitter® alebo Grafit®.

Získané výsledky sú zhruňté v Tabuľke I.

Tabuľka I

Produkt	Inhibičná aktivita IC_{50}
Cys-(N-Me)Val-[<i>cis</i> -3-fenyl-DL-propyl]-Met	$1,55 \times 10^{-8}$ M
Cys-N-Me)Val-[<i>trans</i> -3-fenyl-DL-propyl]-Met	$9,22 \times 10^{-7}$ M

Nové peptidy (I) sa môžu vyskytovať vo forme farmaceutickej prijateľných netoxických solí. Tieto netoxické soli zahrňujú soli minerálnych kyselín (ako je kyselina chlorovo-díková, sírová, bromovodíková, fosforečná, dusičná) alebo soli organických kyselín (kyseliny octová, propiónová, sukcínová, maleínová, hydroxymaleínová, benzoová, fumarová, metánsulfonová, šťavelová) minerálnych zásad (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid lítny, hydroxid vápenatý) alebo organických zásad (terciárne amíny ako je trietylamin, piperidín, benzylamín) podľa povahy aminokyselín, ktoré tvoria peptid (I).

Peptidy podľa predloženého vynálezu inhibujú farnezyl-transferázu a farnezyláciu proteínu Ras. Sú to látky významne protirakovinové, pôsobia na úrovni nádorov pevných aj kvapalných.

Predložený vynález sa zaoberá tiež farmaceutickými prostriedkami, ktoré obsahujú aspoň jeden peptid vzorca (I) v kombinácii s jedným alebo viacerými riedidlami alebo prijateľnými farmaceutickými pomocnými látkami, ktoré sú inertné alebo fyziologicky aktívne.

Tieto farmaceutické prostriedky sa môžu podávať orálnou cestou, parenterálne alebo rektálne.

Prostriedky pre orálne podávanie zahrňujú tabletky, pilulky, prášky alebo granule. V týchto prostriedkoch sa aktívna látka podľa vynálezu zmieša s jedným alebo viacerými inertnými plnivami, ako je sacharóza, laktóza alebo škrob. Tieto prostriedky môžu obsahovať ďalšie látky ako plnivá, napríklad mazivá, ako je magnézium stearát.

Ako kvapalné prostriedky pre orálne podávanie sa môžu použiť farmaceuticky prijateľné emulzie, roztoky, suspenzie, sirupy, sirupy s obsahom alkoholu, obsahujúce inertné plnivá ako je voda alebo parafínový olej. Tieto prostriedky môžu tiež obsahovať ďalšie pomocné látky, napríklad zmáčadlá, sladiidlá, alebo aromatické látky.

Prostriedky podľa patentu pre parenterálne podávanie môžu byť v podobe roztokov sterilnej vody alebo nevodnej fáze ako suspenzia alebo emulzia. Ako rozpúšťadlo alebo vehikulum sa môže použiť propylénglykol, polyetylénglykol, rastlinné oleje zvlášť olivový olej alebo injikovateľné organické estery napr. oleát etylnatý.

Tieto prostriedky môžu tiež obsahovať pomocné látky, najmä zmáčadlá, emulgátory alebo dispergátory. Sterilizácia sa môže uskutočňovať viacerými spôsobmi, napríklad s pomocou bakteriologických filtrov, vložením sterilizačnej látky do prípravku alebo zohrievaním. Látky sa môžu tiež pripraviť vo forme pevných sterilných látok, ktoré sa môžu rozpustiť bezprostredne pred použitím v sterilnej vode alebo v iných ste-

rilných injikovateľných prostriedkoch.

Prostriedky pre rektálne podávanie sú predstavované čapíkmi, ktoré môžu obsahovať ďalšie aktívne látky, vehikulum ako, napr. kakaové maslo.

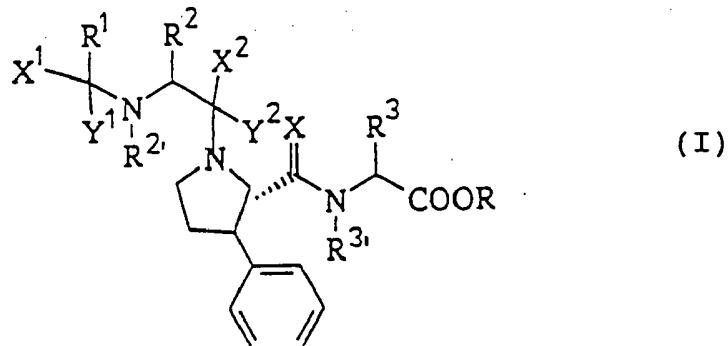
Prostriedky podľa vynálezu sú zvlášť prospešné v humánnej terapii pri liečení rôznych pôvodov rakovín.

V humánnej terapii dávka závisí na požadovanom účinku, čase užívania a na individuálnych požiadavkách pacienta, pre ktorého je látka určená.

Všeobecne sa dávka u človeka pohybuje medzi 0,1 a 20 mg/kg denne (pri intraperitoneálnej aplikácii).

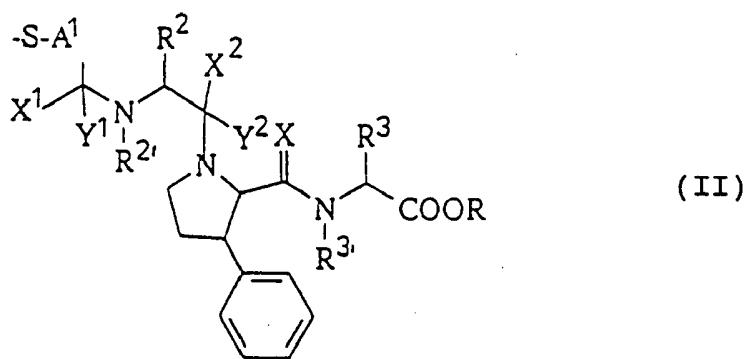
P A T E N T O V É   N Á R O K Y

1. Peptidy všeobecného vzorca I

v ktorom

- R^1 znamená skupinu všeobecného vzorca Y-S-A^1- , v ktorom
- Y znamená atóm vodíka alebo aminokyselinový zvyšok alebo zvyšok mastnej kyseliny alebo alkylovú alebo alkoxykarbo-nylovú skupinu alebo skupinu $\text{R}^4-\text{S}-$, v ktorej
- R^4 znamená alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 6 atómov uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná fenylovou skupinou, alebo skupinu všeobecného vzorca II

v ktorom A^1 , X^1 , Y^1 , R^2 , $\text{R}^{2'}$, X^2 , Y^2 , X , R^3 , $\text{R}^{3'}$ a R majú ďalej uvedené významy, a

- A^1 znamená priamu alebo rozvetvenú alkylénovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná v polohe alfa skupiny $>\text{C}(\text{X}^1)(\text{Y}^1)$ aminoskupinou, alkylaminoskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkanoylaminoskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka alebo alkoxykarbonylaminoskupinou, ktorej alkylový zvyšok obsahuje 1 až 4 atómy uhlíka,

- X¹ a Y¹ každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R² znamená priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná cyklohexylovou skupinou,
- R^{2'} znamená atóm vodíka alebo priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 6 atómov uhlíka,
- X² a Y² každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R³ znamená priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná hydroxyskupinou, alkoxyskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, merkaptoskupinou, alkyltioskupinou, obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkylsulfinylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka alebo alkylsulfonylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, pričom platí, že keď R³ znamená alkylovú skupinu substituovanú hydroxyskupinou, potom R³ môže tvoriť s karboxylovou skupinou v polohe alfa laktón,
- R^{3'} znamená atóm vodíka alebo priamu alebo rozvetvenú alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 6 atómov uhlíka,
- X znamená atóm kyslíka alebo atóm síry a
- R znamená atóm vodíka alebo alkylovú skupinu, ktorá je prípadne substituovaná alkoxyskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkyltioskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkylsulfinylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, alkylsulfonylovou skupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka, fenylovou skupinou, fenoxykskupinou, fenyltioskupinou, fenylsulfinylovou skupinou, fenylsulfonylovou skupinou, alkylaminoskupinou obsahujúcou 1 až 4 atómy uhlíka alebo dialkylaminoskupinou, v ktorej každý alkylový zvyšok obsahuje 1 až 4 atómy uhlíka, alebo fenylovú skupinu, ktorá je prípadne substituovaná jedným alebo niekoľkými rovnakými alebo odlišnými substituentami zvolenými z množiny zahrňujúcej atómy halogénov, alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, alkyloxyskupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, alkyltioskupinu obsahujúcu 1 až 4

atómy uhlíka a alkanoylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka.

2. Peptidy podľa nároku 1 všeobecného vzorca I, v ktorom
- R¹ znamená skupinu všeobecného vzorca Y-S-A¹-, v ktorej Y znamená atóm vodíka alebo lyzínový zvyšok alebo zvyšok mastnej kyseliny obsahujúcej najviac 20 atómov uhlíka a A¹ znamená etylénovú alebo propylénovú skupinu, ktorá je prípadne substituovanú aminoskupinou,
- X¹ a Y¹ každý znamená atóm vodíka alebo spoločne tvoria s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R² znamená izopropylovú skupinu, 1-metylpropylevú skupinu, terc.butylovú skupinu alebo cyklohexylmetylovú skupinu,
- R² znamená atóm vodíka alebo metylovú skupinu,
- X² a Y² každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R³ znamená metylovú alebo etylovú skupinu, ktorá je substituovaná hydroxyskupinou, metoxyskupinou, merkaptoskupinou, metyltioskupinou, metylsulfinylovou skupinou alebo metylsulfonylovou skupinou,
- R³ znamená atóm vodíka alebo metylovú skupinu,
- X znamená atóm kyslíka a
- R znamená atóm vodíka alebo alkyllovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka, ktorá je prípadne substituovaná alkoxy-skupinou, alebo fenylovú skupinu.

3. Peptidy podľa nároku 1 všeobecného vzorca I, v ktorom
- R¹ znamená skupinu všeobecného vzorca Y-S-A¹-, v ktorom Y znamená atóm vodíka a A¹ znamená etylénovú alebo propylénovú skupinu, ktorá je prípadne substituovaná aminoskupinou,
- X¹ a Y¹ každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu >C=O,
- R² znamená izopropylovú skupinu, 1-metylpropylevú skupinu, terc.butylovú skupinu alebo cyklohexylmetylovú skupinu,
- R² znamená atóm vodíka,

X^2 a Y^2 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>C=O$,
 R^3 znamená metylovú alebo etylovú skupinu, ktorá je substituovaná hydroxyskupinou, metoxyskupinou, merkaptoskupinou alebo metyltioskupinou,
 $R^{3'}$ znamená atóm vodíka a
R znamená atóm vodíka alebo alkylovú skupinu obsahujúcu 1 až 4 atómy uhlíka.

4. Peptidy podľa nároku 1 všeobecného vzorca I, v ktorom
 R^1 znamená 2-merkaptoetyllovú skupinu alebo 1 amino-2-merkaptoetyllovú skupinu,
 X^1 a Y^1 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>C=O$,
 R^2 znamená izopropyllovú skupinu,
 X^2 a Y^2 každý znamená atóm vodíka alebo tvoria spoločne s atómom uhlíka, ku ktorému sú viazané, skupinu $>C=O$,
 $R^{2'}$ znamená atóm vodíka,
 R^3 znamená 2-metylthioetyllovú skupinu alebo 2-methylsulfinyletylovú skupinu,
 $R^{3'}$ znamená atóm vodíka a
R znamená atóm vodíka.

5. Farmaceutická kompozícia, vyznačuje sa tým, že obsahuje dostatočné množstvo peptidu všeobecného vzorca I podľa niektorého z nárokov 1 až 4 v kombinácii s jedným alebo niekoľkými farmaceuticky prijateľnými riedidlami alebo s jednou alebo niekoľkými farmaceuticky prijateľnými prísadami, ktoré sú inertné alebo fyziologicky účinné.